259వ అధ్యాయం

٢٥٩ ـ بَابُ ذَمِّ ذِي الْوَجْهَيْنِ

రెండు నాల్కల ధోరణికి పాల్పడే వ్యక్తి చెడులు

قَالَ اللهُ تَعَالَى: ﴿ يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضَىٰ مِنَ الْقَوْلِ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطًا﴾ [النساء: ١٠٨]

దివ్యఖుర్ఆన్‌లో అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తున్నాడు:

"వారు తమ దుష్కర్మలను మానవులకు తెలియకుండా దాచగలరు. కాని అల్లాహ్‌కు తెలియకుండా దాచలేరు. రాత్రులందు వారు ఆయన అభీష్టానికి వ్యతిరేకంగా రహస్య సమాలోచనలు జరిపే సమయంలో కూడా ఆయన వారితో ఉంటాడు. వారి సకల చర్యలను అల్లాహ్ పరివేష్టించి ఉన్నాడు." *(నిసా: 108)*

١٥٤١ ـ وعن أَبي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ: «تَجِدُونَ النَّاسَ مَعادِنَ: خِيارُهُمْ في الجاهِلِيَّةِ خِيارُهُمْ في الإِسْلامِ إذا فَقُهُوا، وَتَجِدُونَ خِيارَ النَّاسِ في هذا الشَّأْنِ أَشَدَّهُم لَهُ كَراهِيَةً، وَتَجِدُونَ شَرَّ النَّاسِ ذا الْوَجْهَيْنِ، الَّذي يَأْتي هؤُلاءِ بِوَجْهٍ، وَهؤُلاءِ بِوَجْهٍ» متفقٌ عليه.

1541. హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: ప్రజలు మీకు ఖనిజ నిక్షేపాల్లా కనిపిస్తారు. అజ్ఞాన కాలంలో మంచివారుగా ఉన్నవారు (ధర్మాన్ని) అర్థం చేసుకుంటే ఇస్లాం స్వీకరించిన తర్వాత కూడా వారు మంచి వారుగా ఉంటారు. ఈ అధికార వ్యవహారాన్ని అందరికన్నా ఎక్కువగా అసహ్యించుకునేవారే (దాన్ని నిర్వహించటంలో) అత్యంత సమర్థవంతులు అయి ఉండటం మీరు గమనిస్తారు. అలాగే ప్రజల్లో రెండు ముఖాలవారు అత్యంత నీచులయినట్లు మీరు గమనిస్తారు. వారు కొందరి దగ్గరికి ఒక

ముఖంతో, మరికొందరి దగ్గరికి ఇంకో ముఖంతో వెళ్తారు. (బుఖారీ-ముస్లిం)

(సహీహ్ బుఖారీలోని అవాయిలు కితాబిల్ మనాఖిబ్ - సహీహ్ ముస్లింలోని ప్రవక్త సహచరుల మహిమోన్నతుల ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

1) ఖనిజ నిక్షేపాల్లా ఉంటారంటే వారికి తమకంటూ ఓ ప్రత్యేక వంశమూలం ఉంటుందని భావం. దాన్ని గర్వకారణంగా తలపోస్తారు. ఆ విధంగా పరువు ప్రతిష్ఠలు, ప్రాపంచిక హోదా అంతస్తులు కలిగివున్న వంశాలవారు ఇస్లాం స్వీకరిస్తే వారు ఆ తర్వాత కూడా తమ ప్రత్యేక గౌరవౌన్నత్యాలతోనే జీవిస్తారు. ఎందుకంటే ఇస్లాం స్వయంగా ఎంతో గౌరవప్రదమైన, ప్రతిష్ఠాత్మకమైన జీవన ధర్మం. అందువల్ల ఇస్లాం స్వీకరించటం మూలంగా వారి హోదా అంతస్తుల్లో ఎలాంటి లోటూరాదు. అయితే దానికోసం వారు ధర్మం పట్ల సరైన అవగాహన కలిగివుండి, ధర్మాచరణను తమ ముఖ్య చిహ్నంగా చేసుకోవాలి.

2) పదవీ హోదాలను కాంక్షించనివారు, పైగా వాటి బాధ్యతలను తలచుకొని భయంతో వణికిపోయేవారి చేతులకు గనక అధికారం లభిస్తే వారు ప్రజలకు ఎంతో మేలు చేస్తారు. ఎందుకంటే ఇలాంటి వారు ఆ పదవీ బాధ్యతల్ని పూర్తి నిజాయితీగా నెరవేరుస్తారు. వారు తమ స్వార్థం గురించి ఆలోచించకుండా దేశం, జాతి ప్రయోజనాలకు ప్రాధాన్యత నిస్తారు. దేవుడు నిర్ణయించిన హద్దుల్ని అతిక్రమించకుండా తాము స్వయంగా వాటిని నెలకొల్పేందుకు కృషి సలుపుతారు.

3) ప్రజల్లో కొందరు ఒక వర్గం వారి దగ్గరికెళ్ళి తాము వారి శ్రేయోభిలాషులమేననీ, వారి మిత్రులమేనని, వారి ప్రత్యర్థి వర్గానికి తామూ శత్రువులమని చెబుతారు. కాని ఆ తర్వాత ప్రత్యర్థి వర్గం దగ్గరికి వెళ్ళినప్పుడు వారితో కూడా అలాంటి మాటలే మాట్లాడతారు. ఇలాంటి వారినే హదీసులో రెండు ముఖాలవారు అని చెప్పటం జరిగింది. వీరు పరమ నీచులు. వీరికి భిన్నంగా ప్రతి వర్గం వారి దగ్గరికి వెళ్ళి శాయశక్తులా వారిని సంస్కరించటానికి ప్రయత్నించేవారు ఉత్తములు.

1542. హజ్రత్ ముహమ్మద్ బిన్ జైద్ (రజి) కథనం ప్రకారం కొంతమంది ఆయన తాతగారిని అడిగారు, "మేము అధికారుల దగ్గరికి వెళ్ళినప్పుడు మేము బయట మాట్లాడుకునే మాటలకు వ్యతిరేకమైన మాటలు

١٥٤٢ - وعنْ محمدِ بنِ زَيْدٍ أَنَّ نَاساً قَالُوا لِجَدِّهِ عبدِ اللهِ بنِ عُمَرَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا: إِنَّا نَدْخُلُ على سَلاطِينِنا فنقولُ

لهُمْ بِخِلافِ ما نَتَكَلَّمُ إذَا خَرَجْنَا مِنْ عِنْدِهِمْ قَالَ: كُنَّا نَعُدُّ هذا نِفاقاً عَلى عَهْدِ رسولِ اللهِ ﷺ. رواه البخاري.

వారితో మాట్లాడతాము. ఇది ధర్మ సమ్మతమేనా?'' అని. దానికాయన సమాధానమిస్తూ "దైవప్రవక్త (సల్లం) కాలంలో మేము దీన్ని కాపట్యంగా పరిగణించేవాళ్ళం'' అని చెప్పారు.

(బుఖారీ)

(సహీహ్ బుఖారీలోని అహ్కామ్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

అధికారుల ముందు ఉన్నప్పుడు వారిని పొగడటం వారి గైర్హాజరులో వారిని తిట్టుకోవటం, వారికి శాపనార్థాలు పెట్టటం కపటపనిగా పరిగణించబడుతుంది. ఎందుకంటే మనసులో ఉన్నది నోటి ద్వారా వెలువడటం లేదు. నోటిద్వారా వెలువడుతున్నది మనసులో లేదు. ఒక నిజమైన ముస్లిం లక్షణమేమిటంటే, తన రాజు గనక మంచివాడు, భక్తిపరుడు, న్యాయశీలుడయితే అవసరమయితే ముఖస్తుతికి పాల్పడకుండా అతని ముందే అతన్ని పొగుడుతాడు. అంతేకాదు, అతని గైర్హాజరులో కూడా అతన్ని మంచి మాటలతో గుర్తుచేసుకుంటాడు. ఒకవేళ అతను చెడ్డవాడయితే అతని ముఖం మీదే ఆ విషయం చెప్పి దైవ అవిధేయతకు పాల్పడటం వల్ల కలిగే దుష్పరిణామం గురించి హెచ్చరిస్తాడు. అతని పరోక్షంలో కూడా అలాగే ప్రవర్తిస్తాడు. శ్రేయోభిలాషుల పద్ధతి ఇదే. దీని గురించే ముస్లింలకు తాకీదు చేయబడింది. దీనికి భిన్నంగా మొదటి ప్రవర్తన గోముఖ వ్యాఘ్రాల ప్రవర్తన. దాన్ని ఇంతకుముందు హదీసులో తీవ్రంగా గర్హించటం జరిగింది.